

ดอกไม้โบราณคดีไทย ๑๑

โดย ชักกลอน ๕๗ 27

๕๔ บมตำเลีย

“กล้วยไม้ห้อยต่ำเตี้ย นมตำเรียเรียทางไป

หอมหวังวังเวงใจ ว่ากิ่งแก้วแล้วเรียมเหลียว

วรรณคดี : นิราศธารทองแดง

พระนิพนธ์ : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร ไชยเชษฐาสุริยวงศ์(เจ้าฟ้ากุ้ง)

"กล้วยไม้ห้อยต่ำเตี้ย นมตำเรียเรียทางไป

หอมหวังวังเวงใจ ว่ากิ่งแก้วแล้วเรียมเหลียว”(เจ้าฟ้ากุ้ง)

นมตำเลีย Hoya latifolia ไม้เลื้อยเรีย เคลี้ยคลาน ผ่านไม้ใหญ่

บ้าง Hoya latifolia Wight เป็นพรรณไม้ เลื้อยอาศัย ปลุกง่ายดี

ชื่อสามัญ ขานWax Plant แน่นคบคา พืชวงศ์ Asclepiadoideae
ชื่อท้องถิ่น นมมาเรีย น้าเทียบดี บางถิ่นที่ สักวาฬพระอินทร์ น้ายินยอม

ถิ่นกำเนิด เกิดอินเดีย ศรีลังกา ทั้งพม่า ฟ้าไทย ป่าใหญ่หอม
ชอบที่ชื้น แดดรำไร ได้น้ำพร้อม เป็นพยอม ล้อมกระถาง รั้งชายคา

ใบรูปไข่ วงรี มีโคนเว้า รูปทรงเจ้า คล้ายหัวใจ ใจไลหนา
ดอกเป็นช่อ ตามซอกใบ หลายสีลา ชมพูแดง ขาวเหลืองร่า น้าพิศดู

ทุกส่วนของ ไม้นี้ มียางขาว มีฝักยาว เข้ายาไทย ได้ดีอยู่
ขับปัสสาวะ ได้ตั้งใจ ไหลหลังพรู ดอกงามทรู คู่กระถาง ช่างน้ามอง

สถิตย์พันธ์ ธรรมสถิตย์

นมตำเลีย เมียนนมตำ ข่าไม่ออก ตากลิ่งกลอก บอกไม่ได้ อายคนเขา
รูปธรรม ไยซ้ำเล่า เหล่าชายเรา ไม่ต้องเศร้า เข้าใจดี มีเมียตำ

นมตำเลีย เคลียดล่อ ขอชมชื่น ทุกวันคืน ชื่นสุขสม แม่คมข่า
ให้สุขสันต์ หารรานี้ ดีประจำ แม่งามคล้า หน้าใจพี่ เปรมปรีดา

นมตำเลีย เมียชอบ กอบสุขสัน เราสองคน ดลสุขอยู่ คู่กันหนา

พี่ปลูกเล่า น้องเฝ้าชื่น รื่นอรุรา

เห็นน้องยา ชื่นอารมณ์ สมใจนัก

นมตำเลีย เมียชื่น คื่นผันผ่าน
คนรำลือ ฮือฮาไซ้รู้ ได้ประจักษ์

อีกเท่านั้น ผสานจิต คิดจะรัก
สมานสมักร รักกันนี้ ชั่วนิรันดร์

นมตำเลีย เมียบ่มรัก ไม่พักผ่อน
สนองตอบ ขอบใจ มากหลายครัน

เมียบอดอ่อน ป้อนรักให้ ได้สุขสันต์
เห็นสวรรค์ นั้นรออยู่ ดูไม่ไกล

คนจะดำ ดำที่ใจ ไซ้ไบหน้า
ดีสุดล้ำ กว่าคนสวย ด้วยรูปกาย

ดำเหมือนกา ถ้าจิตงาม ตามสมัย
แต่จิตใจ ไยทรมเหลือ เปื่อเกินทน

โกวิท ธีรวิโรจน์

นมตำเลียเคลียคลอล้อไม้ใหญ่
หรือปลูกในดินร่วนผสมขี้เถ้า(แกลบ)

อิงอาศัยร่มรำไรไม่อับเฉา

ดอกเป็นช่อตามซอกใบคล้ายซี่ร่ม
ขึ้นริมน้ำป่าเบญจพรรณทั่วเขตคาม

ค่อนข้างกลมชมพูขาวแดงเหลืองอร่าม
ชอบความชื้นและแสงแดดพอประมาณ

ยางทุกส่วนปรุงเป็นยาขับปัสสาวะ
ปลูกง่ายดูแลง่ายเหมาะใช้งาน

ต้นประดับเพิ่มความงามทุกถิ่นฐาน
แสนสำราญได้ชื่นชมนมตำเลีย

ดวงพร เดชกุลทอง

นมตำเลีย นั้นชื่อแปลก แหวกจริงหนอ
ใครตอบได้ ให้รางวัล ล้นระบือ

อยากจะขอ ถามไถ่ ใครตั้งชื่อ

เท่าที่รู้ นมตำเลีย เป็นไม้เลื้อย
เป็นพืชสกุล โหยา น่าสนใจ

ระเรื้อยเรื้อย ไต่อิง พิงไม้ใหญ่
พบได้ใน เขตป่า เบญจพรรณ

นมตำเลีย มีดอก คล้ายซี่ร่ม

สีขาวสม ชมพูแดง เหลืองรังสรรค์

มีผลเป็น ฝักยาว คล้ายพู่กัน

เลื้อยห้อยพัน รัย้าอยู่ ดูแสนงาม

ศกุนตลา ณ หนองคาย

ดอกสวยสม ไม้นิยม นมตำเลีย

ถึงเมืองไทย มักประสบ พบในป่า

เป็นไม้เลื้อย ไม้ใหญ่โต สายโฮย่า

ชอบความชื้น กับแสงแดด พอรำไร

ใบเดี่ยวเรียง ตรงข้ามเห็น เป็นคู่คู่

สีเขียวเข้ม ไม่มีลาย ปลายแหลมคม

ดอกเป็นช่อ อวบคล้ายเทียน เนียนสีผึ้ง

ยางเป็นยา ขับเบา เข้าตำนาน

จากอินเดีย ศรีลังกา มาพม่า

สุขอุรา มาพบเห็น เป็นชื่นใจ

แผ่นใบหนา อวบน้ำเห็น เป็นมันใส

อิงอาศัย กับไม้ใหญ่ ให้รื่นรมย์

สวยงามทรู ตามข้อต้น ยลสวยสม

คนชื่นชม ไม้ดอกนี้ มีมานาน

แสนสุดซึ้ง ดอกงามดี สีสวยหวาน

สุขสำราญ ได้ชื่นชม นมตำเลีย

ศรีวิวัฒน์ สุวรรณ

นมตำเลียนมมาเรียสังวาลพระอินทร์

ดอกมีหลายสีเหลืองชมพูแดงขาวโพลน

มาจากถิ่นอินเดียศรีลังกาไต้หวัน

เถาไกวโอนยามลมพัดพรวพราย

นมตำเลียเนี่ยตระกูลไฮย่า
งามโดดเด่นบนเถาเฝ้าเรียงราย

นมตำเลียเป็นไม้เลื้อยอิงอาศัย
ขยายพันธุ์โดยพาะเมล็ดล่อง

นมตำเลียออกดอกช่อตามซอกใบ
กลีบดอกอวบคล้ายกับเทียนขี้ผึ้งงาน

สรรพคุณเป็นยาขับปัสสาวะ
ปลูกใส่กระถางห้อยไว้ใช้แสดง

นมตำเลียหรือไฮย่าน่าพาะปลูก
ดอกสีสวยมีหลายสีที่แวววาม

ดอกโสภาเป็นกระจุกปุกหลุกหลาย
งามทำท่ายงามท่อมทันคนจ้องมอง

เกาะเลื้อยได้บนไม้ใหญ่ไม่มีสอง
ความขึ้นต้องมีแสงแดดพอประมาณ

ช่อดอกไซ้ร้ก่อนข้างกลมผสมผสาน
ดอกตระการเหลืองขาวชมพูแดง

นอกนั้นจะปลูกเป็นไม้ประดับแฝง
ให้เลื้อยแรงห้อยระย้าน่าสวยงาม

มันมีลูกเป็นฝักยาวไม่มีหนาม
อรั้อร่ามยามปลูกไว้ใต้ชายคา

อานนท์ สรวีสูตร

"นมตำเลีย" ชื่อชวนเคลียร์ให้แจ่มแจ้ง
เลยจำต้องรีบเฉลยในทันใด

"นมตำเลีย" แน่แท้เป็นพรรณไม้

เพื่อนฉันทรง"เมียนนมตำ" ล้าไปไหม
คงตั้งใจให้ชี้เมาเม้าท์มันกัน

เลื้อยเกาะไต่ไม้ใหญ่ในไพรส์ถน

เป็นจำพวกพืชกาฝากอีกหนึ่งพันธุ์

เพิ่มสีสันต์ป่าเบญจพรรณนิรันดร์ไป

เป็นไม้เลื้อยมีรากงอกตามลำต้น

ใช้เกาะบนต้นไม้ที่อาศัย

รากอากาศทาบต้นติดตรึงไป

แนบตะไคร่เกาะผิวไม้เป็นพัลวัน

รูปใบเดี่ยวคล้ายหัวใจเรียงเป็นคู่

เขียวเข้มชูให้โดดเด่นเป็นสุขสันต์

ทุกส่วนมียางสีขาวหากแตกพลัน

ยางขาวนั้นขับปัสสาวะได้ตั้งใจ

"นมตำเลีย" มีดอกงามบานเป็นพุ่ม

คล้ายกระดุมยามพินิจพิศมัย

แต่ละพันธุ์มีสีแตกแยกกันไป

ขาวเหลืองไซร์อีกชมพูและสีแดง

พรรณไม้ที่มีมิชอบแสงแรงจ้า

ชอบร่มไม้และชายคาที่บังแสง

ถึงชอบเกาะไต่ไม้ใหญ่ไม่ร้อนแรง

ใครอยากปลูกจำต้องแปลงให้แสงพลาจ

มาเดี๋ยวนี้ "นมตำเลีย" ชักลืมนป่า

ด้วยเอามาปลูกเอาไว้ในกระถาง

ให้ดอกย่อยห้อยระย้ามิวายวาง

เรียกชื่อต่างว่า "โฮย่า" ดีกว่าเอย

วลัยพร แสนวงษ์

ที่เขาว่านามนั้นสำคัญไฉน

เหมาะเหลือใจแท้จริงยิ่งกังขา

นมตำเลียเพลี่ยใจใครตั้งมา

ชื่อโฮย่าเจ้าเอ๋ยเคยชื่นชม

พรรณไม้เลื้อยเอื้อยโอบต้นไม้ใหญ่ ปลุกทั่วไปเห็นอยู่ดูสวยสม
ดอกงดงามยามมองต้องดอมดม ช่อดอกกลมอวบมันเหมือนขวันเทียน
นมตำเลียหลายหลากมากมายสี่ ขาวแดงดีชมพูปราวราภาพเขียน
ปลุกประดับระยับย้อยร้อยวนเวียน ต้องพากเพียรรดน้ำจะงามดี
ยางจากต้นใช้รักษานานาโรค ต้องโฉลกหายได้ไม่หมองศรี
สมุนไพรรประโยชน์ให้ได้มากมี สุขฤดีดอกหอมกรุ่นระมุลใจ

อัญชลี ณ เชียงใหม่

นมตำเลียเนี่ยตำลมห่มกันใหญ่ เป็นยังงั้เพิ่งวันนี้ที่ได้เห็น
เป็นไม้เลื้อยมีหลายพันธุ์ออกดอกเป็น ช่อชูเด่นคล้ายชีร์มกลมนักแล
ในภาคเหนือเนื้อมะตอมมีเรียกบ้าง ในภาคกลางนมมาเลียเกล้าเคลียแน่
ดอกไม้นี้มีชื่อแปลกแม่ดวงแด ชื่อไทยแท้แปลฝรั่งยังเป็นง
กลีบดอกอวบมันเหมือนเทียนดูสวยดี มีหลายสีแหวไวให้ไหลหลง
ชมพูขาวเหลืองหรือแดงมันคง รักยืนยงนมตำเลียเกล้าเคลียไป
เป็นไม้ป่านำมาปลูกในกระถาง นำมาวางข้างบ้านหรือตรงไหน
ให้ดอกต้นทรงกะทัดรัดสวยมดใจ ใบรูปไข่สีเขียวเข้มนมตำเลีย

จตุพร สุวรรณปากแพรก

